

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

De Ecclesi[a]e Catholicæ doctrina, & in quo illa co[n]tineatur 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

Prima accusatio aduersariorum.

De Ecclesia Catholica doctrina, & in quo illa contineatur.

CAPVT I.

PRIMA Accusatio Aduersariorum est, quòd dogmata quæ in Ecclesia seruantur & prædicantur, hæbeamus partim conscripta ex doctrina, partim ex Apostolorum traditione ad nos delata in mysterio, quodque iis quæ per traditiones ad Ecclesias Christi peruenerunt, non minus habenda sit fides, quàm his quæ in S. Scripturis expressè continentur.

Hanc sententiam suam probare conantur testimoniis S. Patrum, Basilij, Irenæi, Tertulliani, Hieronymi, Augustini &c. Libenter verò Reformationis accusant, quod non modò de huiuscemodi doctrinis ac ceremonijs mentionem non faciat, verumetiam multis modis eisdem repugnet.

Ad Confirmationem verò istorum quæ dicta sunt, primùm omniuna ponunt, librum Reformationis docere, quod præter doctrinam in Prophetis & Apostolis comprehensam, nihil certi de voluntate Dei, aut hominum salute, certo testimonio reuelatum aut traditum sit. Et quod Ecclesia ei soli superstructa sit, quod in scripturis reperiatur expressum, nec aliud populo proponi debere. Quodque omne aliud (tanquam purè humanum) incertum sit, inutile ac noxium.

Deinde dicunt Librum contendere, scripturam abundè sufficere ad docendum omnia exactè & consummatè, omnemque errorem denu-dandum & remouendum.

Tertiò: Toto hoc libro Reformationis multas Catholicas institutio-nes, obseruationes & consuetudines, à tempore Apostolorum in vni-uerfa Catholica Ecclesia vsitatis, & traditas, & per Concilia vni-uersalia roboratas. Similiter multas particulares, sed salutares ordina-tiones in Diocesi Colonienfi à primis eius Episcopis institutas, reie-ctas esse, permissumque cuiuis pro libidine agere contrarium. Hæc prima est accusatio libri Reformationis.

Defensio Libri Reformationis ex Verbo Dei desumpta.

IAm quòd clariùs perspiciatur, vnde hæc Accusatio orta sit, quòq; fun-damento nitatur, ponendum imprimis est, quod de institutionibus traditionibus & doctrinis, quæ cum in verbo Dei expressè non sint, ta-men in Ecclesiis obseruari & vsurpari cõsueuerunt: statuendumq; quod id in libro Reformationis non sit prætermissum, sed, quatenus ad gloriã Dei, & fidei ædificationem conducturum sperabatur, fideliter tradi-tum, & clavis verbis expressum. Deinde ostendendum erit, quàm im-becillia sint aduersariorum firmamenta, quibus ad oppugnandum li-brum Reformationis vtuntur.

Primū igitur q̄ rectè in libro Reformationis positū sit. Nullū aliū exta-re librū, in quo certa & indubitata ei doctrina nobis tradita & reuelata

sit, præter libros veteris & Noui Testamenti: quòdque Concionatores omnes conciones suas, omnemque doctrinam ex illis depromere ac confirmare debeant: ex sequenti fundamento scripturæ euinci potest.

D. Paulus ad Timotheum discipulum suum ac filium germanum sic scribit: Mali homines & impostores proficient in peius, dum & in errorem abducunt, & errant ipsi: At tu persistito in his quæ didicisti, & quæ tibi concredita sunt, sciens à quo didiceris, & quod à puero S. literas noueris, quæ te possunt eruditum reddere ad salutem, per fidem quæ est in Christo Iesu. Omnis scriptura diuinitus inspirata, utilis est ad doctrinam, ad redargutionem, ad correctionem, ad institutionem, quæ est in iustitia, ut integer sit homo Dei ad omne opus bonum apparatus. 2. Tim. 3.

Hoc est diuinum testimonium à Paulo S. literis perhibitum: in quo etiam docetur, quomodo Timotheus illas à puero didicerit, eo videlicet modo quo tunc temporis comprehensæ erant tantum in lege Moisaica, Prophetis, aliisque sacris voluminibus veteris Testamenti, quæ ἀγιόγραφα dicuntur. Nam tunc libri noui Testamenti nondum extabāt.

Hoc testimonium omnes Christiani pia mente intueantur, ac diligenter perpendant, quod Spiritus sanctus Timotheum iubet, ut se contra ingruentes falsos doctores & impostores frequenti scripturarum lectione armet; utque in his quæ didicerit, firmiter persistat, hortatur: testaturque scripturam esse, quæ ipsum eruditum reddere queat ad salutem: quæque utilis sit ad docendum abunde, quæ bona ac vera sunt: ad redarguendum verò quæ sunt contraria: ad corrigendum quod prauum est: denique ad instituendum rudiores, ut homo Dei sit ἀπτερος id est ad omnia opera bona paratus, & quemadmodum esse debet, omnibus numeris perfectus & absolutus.

Quam quæso doctrinam potest homo Dei exoptare, præter eam, quæ ipsum sapientem, & eruditum ad salutem reddere valet? Cùmque idem homo Dei ex S. Scripturis affatim id quod verum ac bonum est edoceri: & per easdem à contrariis vel præseruari, vel renocari possit, quid est ut ampliorem doctrinam inquiramus? Ad hæc cum per S. Scripturam, tanquam instrumentum ad hoc ipsum à Deo comparatum, ad omnimodam iustitiam, & æternam salutem doceri, institui, & apparari possimus, cur eadem hanc faceremus Deo contumeliã, ut non potius scripturam ipsius ad id ipsum usurpare vellemus, quàm quiduis aliud ab hominibus traditum, aut scripto relictum? Quare non obsequeremur mandato spiritus sancti, qui iubet, ut persistamus in scripturis, intraque limites ac septa eius nos contineamus? Præsertim cum Christus Dominus ipse, & Apostoli eius id ipsum quàm diligentissimè obseruarint.

Ij enim omnem suam doctrinam, non ex traditionibus, sed ex scripturis confirmarunt: & ex iisdem omnes errores confutarunt. Eodem modo fecerunt & S. Patres, & nemo qui Deum verè cognoscit, & S. eius scripturam vel semel rectè inspexit, aliter facere potest. Si enim vniuersa totius mundi sapiëntia in vnũ coëat, nihil tamè fingere aut excogitare poterit, quod ad iustificationem & salutem hominis, vel tantillum cõferre queat, quã

id Clemētiss. Deus in scripturis suis clarissimè, abudatissimè & certissimè nobis

nobis posuerit ob oculos. Quare non immeritò Psalmus canit, Beati *Psal. 119.* immaculati in via, qui ambulant in lege Domini: Beati qui custodiunt testimonia eius, in toto corde exquirunt eum. Tunc non confundar, cum respexero ad omnia mandata tua.

Ex hoc fundamento verbi Dei cuius Christiano perspicuum est, in *Cap. 7. de doctrina.* libro Reform. rectè ac piè positum esse: Doctrinam Dei & Seruatoris nostri Iesu Christi, in nullis aliis libris sub cœlo contineri, quàm Prophetarum & Apostolorum: item non aliam esse doctrinam, in qua voluntas Dei de iustitia & salute generis humani, certis testimoniis patefacta sit, propter eam quæ in scriptis Prophetarum & Apostolorum est comprehensa.

Maximoperè igitur necessarium esse, vt omnes concionatores verò timore Dei, ac summa diligentia S. scripturas legant, quò & se & alios ex eis erudire & instituere possint.

Vtque Pastores & Concionatores omnes conciones & doctrinas suas ex S. literis desumant, atque confirmant: quandoquidè præter S. Biblia, nullus extat in mûdo liber, qui de omnibus iis, quæ ad iustitiã & salutem nostram sunt scitu necessaria, nos exactè instruere, ac certos reddere possit. Patres enim ipsi fatentur, multos adhuc in libris suis errores inesse. Vnde factum est, vt in plurimis articulis non per omnia consenserint, imò quod maius est, vt fermè singuli eorum sæpius opiniones suas mutarint & correxerint.

Quid igitur à nobis hac in re peccatum est? Ecquis alium librum poterit nobis demonstrare, in quo diuina & saluifica doctrina contineatur, hoc est, tam purè tam certò tradatur, vt nihil in eo quàm ipsum Dei verbum, idque tam perfectè ac plenè comprehendatur, vt ex eo ad salutem, ad omnimodam perfectionem, ad omnis generis virtutes, denique ad vitam æternam erudiri & institui possimus?

Verum est, doctrinam Dei in libris S. Patrum esse explicatam, & multas in illis casque præclaras admonitiones, redargutiones, & consolationes inesse: verum istæ omnes ex S. Bibliis desumptæ sunt. Quinimò nullus vnquam S. Patrum de se prædicauit, quod in vllò suo libro doctrina Dei plenè perfectèque contineatur.

Dissolutio Obiectionis, desumpta ex verbo Dei.

Quod verò Aduersarij D. Paulum, multosque Patrum, de traditionibus & obseruationibus non scriptis adducunt, de eo sic se habet veritas Christiana.

Certum est quod Apostoli diuersas obseruationes ore tradiderunt Ecclesiis, quas Domino plantarunt ac collegerunt, quæ in eorū scriptis, qua Dominus Deus singulari benignitate ad nos vsque conseruauit, nō reperiuntur manifestis verbis expressæ. Ac fieri quidem potest, D. Paulum de huiuscemodi traditionibus locutum esse, cum ita scripsit Corinthiis: Imitatores mei estote, quemadmodum ego Christi. Laudo vos fratres, quod per omnia mei memores estis, & sicut tradidi vobis, præcepta mea tenetis. Item 2. Thessa. 2. Nos autem debemus gratias agere

Deo semper de vobis fratres dilecti à Domino, quod elegerit vos Deus ab initio in salutem per sanctificationem spiritus, ac fidem veritatis, ad quod vocavit vos per Euangelium nostrum, in acquisitionem gloriæ Domini nostri Iesu Christi. Itaque fratres state & tenete institutiones, quas didicistis, siue per sermonem, siue per epistolam nostram.

In his locutionibus verisimile quidem est, D. Paulum per vocabulum *ἐκείνης* eas institutiones intellexisse, quas sermone tantum absque scripto Ecclesiis illis tradiderat.

Veruntamen Christianus præcedentia quoque verba diligenter intueatur, nempe, Imitatores mei estote, quemadmodum ego Christi. Et, Elegit vos Deus in salutem ab initio, per sanctificationem spiritus, ac fidem veritatis. Et, vocavit vos ad acquisitionem gloriæ Domini nostri Iesu Christi. Item, Itaque fratres state, & tenete institutiones, quas didicistis, &c. His verbis clarè ostendit Apostolus, se nihil aliud ore & sermone Corinthiis ac Thessalonicensibus tradidisse, quàm per quod promoueri potuerint, tum ad plenius obtemperandum Domino, tam ad pergendum, ac proficiendum in sanctificatione, in fide veritatis, & acquisitione gloriæ Christi.

Eiusmodi institutiones nihil de benedictione falis & aquæ: nihil de cereis, nihil de peculiari & inusitato habitu, nihil de Salve regina, nihil denique de aliis id genus nugis docuerunt: sed quo pacto Ecclesiæ Christi per publicas ac pias electiones, per diligentes examinationes, idoneos ministros ordinare & instituere debeant: ac vicissim quomodo Ministri suo ministerio ritè perfungi: tum qua ratione totæ Ecclesiæ, & singuli in eis homines, in Christiana modestia & disciplina ædificationem sint promouendi: quomodo sacri cætus cogendi sint ac celebrandi, singulique teneantur in eis comparere: quomodo sacramenta administranda, & percipienda: quomodo potestas clauium, & disciplina Ecclesiastica exercenda: & quæ sunt his similia.

Has itaque traditiones libenter Apostolicas agnoscimus, videlicet Ordinationem baptizandi infantes, & vt inter baptizandum homines diabolo & mundo renuncient, suamque fidem confiteantur. Item communionem, & Apostolicam traditionem, quam vocant symbolum duodecim articulorum fidei: Consuetudinem in Ecclesia Christi signo impositionis manuum confirmandi eos, qui in infantia baptizati, fidem suam & Christianam obedientiam nunc in Ecclesia profitentur: Rationem eligendi, examinandi & ordinandi ministros Ecclesiæ, quæ postea multis Canonibus Patrum comprehensa est, ac fusius explicata: Ordinationem iudicij Ecclesiastici, & potestatis clauium.

Morem sanctificandi diem Dominicum, & alia pia festa: Institutionem & obseruationem piorum ieiuniorum, lectionum, Psalmorum, precum, & oblationum in publicis cætibus, pro sustentatione pauperum, & quando ministratur, S. cœna, atque illa in frequenti Ecclesia, & ante alios cibos administretur & præcipiatur.

Has atque id genus alias institutiones tradiderunt Apostoli, Ecclesiis

siis

sis Christi ore id quod vel ex eo colligi potest, quod Lucas Act. 14. commemorat de Barnaba & Paulo, quomodo Ecclesias, quas Christo Domino lucrificerant, visitauerint, eisque de idoneis ministris diligenter prospexerint. Ex eo quoque quod D. Paulus Timotheum ac Titum de Ordinatione Ministrorum docet. Item quod 1. Timoth. 2. scribit de modo quo debeant in Ecclesia fieri deprecationes, obsecrationes, interpellationes, & gratiarum actiones Domino pro omnibus hominibus, & quod cum viri, tum mulieres in talibus congregationibus honestè ac decenter debeant se gerere. Inde etiam quod D. Paulus 1. Cor. 11. rationem ac modum præscribit Corinthiis, sacram Domini Cœnam piè celebrandi. Tum ex eo quod 1. Cor. 14. vsum peregrinarum linguarum, si absit interpretatio, vetat: quòdque Prophetias ordine, & ad ædificationem totius Ecclesiæ fieri iubet: nempe vt alter alteri cedat, vtq; Prophetiæ à tota Ecclesia diiudicentur, quò simul & omnis confusio discordiæque vitetur, & omnia ordine ac decenter in Ecclesia Christi peragantur.

Cum igitur de Traditionibus Ecclesiasticis disputatur, quænam Ecclesiis Christi adscribendæ sint, atque idcirco obseruandæ: quæ minus, diligenter inspicienda sunt Christiano & ponderanda, quæ Spiritus S. hoc loco de ordinationibus & exercitiis Ecclesiæ scribit. Admodum propriè enim & euidenter docet finem, naturam, ac verum modum omnium doctrinarum, traditionum, institutionum & consuetudinum, quæ etsi in S. Literis nominatim non continentur, nihilominus tamen possunt ac debent Ecclesiis Christi proponi & institui, in eo tempore quod vult, vt in Ecclesia Christi omnia intelligenter, decenter, & ordine ad ædificationem fidei in Christum & omnis pietatis prouectum peragantur, intelligantur, recipiantur & obseruentur.

Eodem enim loco postquam prohibuit, ne preces, cantiones, & Prophetiæ in Ecclesia Christi fiant aliena lingua, hanc rationem subiungit, quòd Ecclesia hoc modo non ædificetur, hoc est, neque doceatur, neque excitetur, vt peccata sua, & misericordiam Dei in Christo Domino plenius agnoscat, à peccatis sese conuertat, veraque ac solida fide in obedientiam Christi sese dedat. Ad hæc quando vult, vt ij qui ad intellectum & ædificationem Ecclesiæ prophetant, ordine hoc ipsum agant, vt vnus aut alter soli, idque per vires, causam eius adiungit, quòd Deus non sit author confusionis, sed pacis. Item cum mulieres prohibet in Ecclesia verba facere, subnectit, id non esse decorum, neque in aliis Ecclesiis vsitatum, sicut nec Sacris Scripturis consentaneum, vt mulieres in cœtibus virorum loquantur aut doceant.

Ex hac doctrina Spiritus S. diiudicandæ sunt omnes Ecclesiarum traditiones, ac diligenter videndum, quænam efficaciter conducant ad id, vt omnia ea quæ vnicus Seruator noster Christus nobis instituit, melius intelligamus, plenius credamus, studiosius acceptemus, & diligentius exerceamus. Ipse enim Christus finis legis est, vt inquit Paulus, Rom. 10. Debet igitur & omnium quæ Christianæ

plebi traduntur & instituuntur, scopus esse ac finis. Etenim omnis ordinatio Ecclesiastica idcirco à Domino instituta est, & tradita Ecclesiis, vt faciat ad ædificationem corporis sui, quod est Ecclesia, vt hoc modo per omnia adolescamus in ipsum Christum, qui caput est, Ephes. 4. Quamobrem oportet, vt omnes doctrinæ, omnes traditiones in Ecclesiis, quæ quidem piæ sunt & à Spiritu S. profectæ, conducant eò, vt id ipsum quod Dominus docuit, & instituit, tam verbo quàm Sacramentis, magni ab hominibus fiat, attentè audiatur, plenè intelligatur, altèque infigatur mentibus: quò & Seruatoris Christi auxilium ad hanc rem attentius implorent, gratias agant pro beneficiis acceptis, & ad obedientiam diuinis mandatis magis excitentur, & inflāmentur.

Iam constat omnes traditiones Apostolorum, quæ de peculiaribus quibusdam obseruationibus in vita agunt, spectare eò, vt quiuis Christianus, cuiuscunque ordinis & conditionis sit, siue subditus, siue maritus, siue vxor, siue parentes, siue liberi, siue dominus, siue seruus, quemadmodum id à Paulo describitur Ephes. 5. & 6. Coloss. 3. & 4. 1. Tim. 5. & 6. 1. Pet. 2. & 3. Sic quæcunque de disciplina, & potestate clauium, Apostoli tradiderunt, eò respexerunt omnia vt ij qui in grauiora peccata prolapsi essent, ad veram pœnitentiam peccatorum, ac vitæ emendationem permouerentur, & in tota Ecclesia magis ac magis abominanda & detestanda redderentur. Id quod manifestè colligitur ex eo, quod Paulus hac de re scribit 1. Cor. 5. & 2. Cor. 7. & 2. Coloss. 3. quibus in locis expressam mentionem facit suarum institutionum, quas ore tantum, sine scripto Ecclesiis tradiderat. Quare cùm de traditionibus Apostolorum non scriptis disputatur, hic quoque locus diligenter inspiciendus & perpendendus est, qui sic habet.

Præcipimus autem vobis fratres, per nomen Domini nostri Iesu Christi, vt subducatis vos ab omni fratre, qui inordinatè se gerit, & non iuxta institutionem, quam accepit à nobis, κατὰ παράδοσιν ἣν παρέλαβεν παρ' ἡμῶν. Nam ipsi scitis quomodo oporteat imitari nos, quoniam non inordinatè gessimus nos inter vos, neque gratis panem accepimus à quoque, sed cum labore ac sudore, nocte dièque facientes opus ad hoc, ne cui vestrū oneri essemus: non quòd nobis id non liceat, sed vt nosmetipsos formam exhiberemus vobis ad imitandū nos. Etenim cùm essemus apud vos, hoc præcipiebamus vobis, vt si quis nollet operari, is nec ederet &c.

Ex hoc loco manifestum est, in quem finem Apostoli omnes ordinationes suas, de peculiaribus vitæ rationibus & conditionibus instituerint, videlicet, vt vnusquisque in suo statu pacificè, tranquillè, & ad commodum non ad detrimentum omnium hominum viuat; ad eò vt neque manducet, neque in cœtu Christianorum toleretur, qui non vtilem aliquam negociationem exercet, quod Apostolus hoc loco per nomen Domini nostri Iesu Christi mandat, & antea sermone tradidit.

Hæc loca quæ ex Apostolicis scriptis de ordinationibus & institutis Apostolorum adduximus, summa diligentia piis mentibus inspicienda sunt & perpendenda: ita enim perspicient, nullas consuetudines, nullas obseruationes

obseruationes Ecclesie posse Apostolicis traditionibus in veritate adscribi, nisi eas tantummodo quæ in hunc finem efficaciter tendunt, & adhibentur, quo maiori studio, doctrina, sacramenta & mandata Domini ab hominibus percipiantur, plenius credantur, diligentius exerceantur, & in tota vita obseruentur. Quæcunque verò ordinationes vel publicè vel priuatim Christianis institutæ, ad hunc finem non tendunt, inutiles sunt ac infirmæ, purèque humanæ: ad nihil aliud conducentes, quàm vt feruile grauamen, iugumque Iudaicum hominibus imponatur: modò hoc ablit, vt aliquam spem de remissione peccatorum, & misericordia Dei promouenda, in his ponant. Si enim hoc quibque accesserit, tunc istæ traditiones in merâ idololatriam, & horrendam Dei abominationem conuertuntur.

Porro vt aduersariorum rationibus quoque respondeamus, sciunt omnes, quotquot Librum Reformationis legerunt, ipsum falsò & immeritò ab Aduersariis accusari. Nihil enim omnino de Traditionibus Apostolorum non scriptis in eo docetur, quod cum Christianis obseruationibus & consuetudinibus pugnet: id quod ipsi multipliciter in hoc libro fieri falsò criminantur: nec vnica talis traditio in eo aboletur, cum ipsi innumeras reiici & repudiari asseuerent. Plurimæ enim institutiones in eo libro ponuntur, & obseruari iubentur, quæ non scripto, sed ore tantum fuerunt ab Apostolis traditæ & institutæ, cuiusmodi sunt: Consuetudo in S. cæteribus aliquem locum scripturæ legendi & explicandi: precandi item, ieiunandi, & offerendi pro pauperibus: quæ traditiones sub propriis titulis nominatim sunt in hoc libro expressæ. Eodem modo se res habet de legitimo vsu Exorcismi apud Baptismum: de vera administratione & perceptione S. Baptisimatis, & quod omnes infantes debeant baptizari: de Christiana confirmatione, de Sacra Cæna domini: de disciplina Ecclesie & potestate clauium: de institutione & ordinatione Pastorum, &c. denique de omnibus verè Apostolicis exercitiis, id quod videre est in omnibus titulis, quæ de his rebus expressè ponuntur.

Item qui sint veri libri veteris & noui Testamenti, quæ summa est ac principalis Apostolorum, & Apostolicorum Patrum ac doctorum traditio: qui sit genuinus & Apostolicus sacrarum literarum intellectus: nec non de essentia diuina, & tribus personis in diuinitate: ad extremum de Incarnatione verbi, & duabus in Christo naturis, ac vna tantum diuina persona. Quas traditiones Liber Reformationis proponit sub titulo, De essentia diuina ac tribus personis, & de schola Theologica. Hinc cuius Christiano perspicuum est, Librum Reformationis non modò non reiicere veras & Apostolicas traditiones, verum etiam nihil omnino docere, quod illis aliqua ratione repugnet. Eodem modo nunquam poterunt vel vnâ aliquam vtilem & salutarem ordinationem, ab Episcopis Colonienf. institutam, in medium proferre, quæ per Librum Reformationis abolita sit & abrogata. Patet igitur Aduersarios eidem libro fictum ac falsum crimen intendere.

Atque ô vtinam Aduersarij verè Apostolicas traditiones pristinae suæ authoritati ac pio vsui restituerent: tum enim Liber Reformationis ab

oppugnationibus & criminationibus eorum satis tutus foret. Nempe ut curarent, ne quid aliud in S. conuentibus prælegeretur, quàm S. scriptura, ex eaque sola conciones & cantiones desumerentur: ut Pastores soli Animarum curæ, soli doctrinæ & institutioni plebis inuigilarent, omnesque mundanas occupationes, nec non rudem istam nimisque nudam legendi & canendi consuetudinem abiicerent: ut sanctè & inculpatè viuerent, vel si secus facerent, in hoc ministerio non tolerarentur: ut omnes lectiones, preces & ceremonias, quas in Ecclesia coram multitudine exercent, ita temperarent, ut omnia quæ ibi geruntur, tota Ecclesia intelligere, atque per ea in fide Domini nostri Iesu ædificari & prouehi posset. Ut S. Cæna Domini semper vna tantum in vno populo celebraretur, & sub vtrisque signis omnibus ex æquo distribueretur. Tales traditiones aliæque id genus quàm plurimæ, de quibus dubium non est, quin ab Apostolis sint protectæ, id quod Aduersarij ipsi fatentur, iam dudum in Ecclesiis eorum in desuetudinem abierunt. Hanc manifestam deprauationem, & perniciosum verè Apostolicarum traditionum neglectum, hanc euersionem piarum & salutarium ordinationum Aduersarij defendunt, & interim Librum Reform. accusant, quasi traditionibus Apostolicis repugnet: multasque antiquas pias & salubriter institutas ordinationes aboleat: id quod, teste conscientia eorum, nunquam in æternum demonstrare poterunt.

Verum hæc præcipua causa est, propter quam Aduersarij hunc librum Reformationis tam grauitè oppugnant: nempe quòd verè Apostolicas ordinationes in pristinum ac pium usum restituere conatur. Metuunt enim ne si id fieret, prouentus ac beneficia eorum, quæ ab Ecclesiis sumunt, honores quoque & dignitates, quas sibi in Ecclesiis acquisuerunt, diutius subsistere non possint: id quod luce meridiana clarius est. Cùm tamen liber Reform. adeo leniter agat, ut quilibet suos honores, suæque beneficia facillè retinere possit: dummodo Domino nostro Iesu Christo suum ius, suamque imperium in Ecclesia eius saluum relinquatur, suamque autoritatem retineant, quæ expressè ab eo mandata sunt & præcepta.

Quid senserit antiqua Ecclesia de Traditionibus.

C A P. II.

DVERSARIJ adducunt plùrimum loca ex S. Patribus, ad comprobandum, quòd vetus Ecclesia senserit, non omnem doctrinam ex S. literis desumi & confirmari posse: sed esse adhuc pia quædam dogmata & obseruationes, quæ sola traditione & institutione Apostolorum ad nos vsque peruenerint, quarum nihil vspiam in S. literis inueniatur disertis verbis expressum: eas non minorem habeat vim ad pietatem, quàm ea quæ reperiuntur in scriptis Apostolorum expressa. Et si quis aggrediretur eiusmodi consuetudines nullis scriptis.